

El clàssic del sud

Rodrigo Mira

Beca a la Creació Literària Emili Teixidor

Columna

RODRIGO MIRA
EL CLÀSSIC
DEL SUD

Beca Emili Teixidor 2014

Columna Edicions organitza i atorga la Beca Emili Teixidor.

Aquesta obra ha obtingut la Beca Emili Teixidor 2014,
concedida pel següent jurat: Jacint Bassó, Lluís Fernández Sopena,
Isona Passola i Ester Pujol.

COL-LECCIÓ CLÀSSICA

PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2016

© RODRIGO MIRA, 2016

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2163-8

DIPÒSIT LEGAL: B. 21.416-2016

FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.

CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA

IMPRÈS A: CPI (BARCELONA)

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

S'ha acabat la festa. La música ha deixat de sonar i els cossos s'han aturat enmig del silenci. Cossos suats i extenuats, portats fins als límits d'uns músculs cansats de ballar. Llums elèctriques, altaveus, ampolles, gots buits, i la gent que crida. Que crida, s'arplega, desfila, s'arrauleix, es llepa, es toca, es frega, es desinhibeix, s'estira, s'abraça, s'entrebanca. I taules a terra, cadires de fusta, tones d'alcohol repartides entre milers de venes trenades per un ambient fos. Sense preocupacions, amb son, amb drogues, amb qualsevol cosa que tingui a veure amb l'excés. I la contenció del dia. Un virus d'embriaguesa recorre el poble. Nens pentinats que envolten les noies més altes, més pintades i més fortes. N'hi ha que s'ho miren des de les balconades on encara ressonen una altra vegada les notes agrupades per un ordinador incansable. Un gran altaveu negre ha tombat el carrer i els cotxes. Una boca negra arrambada a les fileres de cables ha engegat

tot el potencial: òrgans enèrgics com mercenaris impagats. En un intent desesperat de controlar-ho tot, els guàrdies vigilen els pixadors públics. Bruts, blaus i poc ventilats. Dos per cada cantonada. El Dídac va sortir d'aquell cubicle amb ganes de vomitar, però quan va fer un glop del got de whisky que portava a la mà esquerra, va recordar per què havia vingut. El Vicent el venia a buscar. Havien de recollir la caravana. **NO! VULL BALLAR.** I se'n va anar a buscar la noia.

L'alba va esbufegar per darrera vegada, i després de tot això, el Dídac s'esmunyia entre la gent de la mà d'una noia de pell bruna. La noia que havia perseguit totes les festes.

Va ser gairebé instantani. Quan s'escorregué, s'acabà de sobte la màgia de l'amor desconegut. Ella es nequiejà amb una impaciència insospitada fins aleshores, i s'afanyà a tapar-se totes les parts descobertes del cos. Uns mugrons lliures, uns malucs peluts i unes cuixes deslliurades de tot pes, que ara s'encabien dins les mides exactes d'un vestit negre que, pel que es veia, no s'havia arrugat gens ni mica. En un mirall que hi havia al replà on havien cardat, la noia, en la foscor, va pentinar-se sense dir res. El Dídac, que continuava amb els pantalons caiguts, seia a les escales i encara alenava. La distància entre tots dos, a l'hora de la penetració, n'havia resultat l'avantatge més profitós. Ella va seure amb les cames obertes justament un graó per damunt del graó del Dídac, només un pam més alta, i la seva verga havia quedat a l'altura perfecta per fer via endins. Primer delicat, després ràpid, i de vegades ella es posava

les mans a la boca. El Dídac no ho havia fet mai així. La cosa era ben clara. Ella es restaurava perfectament, i tenia ganes de tornar a una festa ja acabada, i com més aviat millor. El Dídac se la mirava des de l'escala estant. ¿Quina pressa hi havia? ¿Per què es tapava les mame- lles? Li va costar un poc entendre que la noia només havia volgut fotre un clau. El Dídac es cordà els panta- lons i encengué el llum del portal. La va veure dema- crada. El maquillatge de la cara li havia caigut, i feia veure que dempeus tenia la mateixa rectitud d'abans, però el cul li arquejava cap a l'esquerra. Estava suada, despentinada i feia la sensació que necessitava alguna cosa amb ansietat. La línia dels ulls es perdia a la vora d'unes pupil·les ploroses. I amb la veu trencada, gairebé sense mirar-lo, i guaitant la porta perquè ningú no la veiés sortir del portal, se'n va voler anar. Va tenir la decència de fer un senyal al Dídac perquè sortís amb ella. Però el Dídac no va voler. I ella va pegar un cop de porta tan fort que un veí amb barnús va baixar del primer pis amb un te a la mà. S'ajustà la roba, i es res- tituí la cara al mirall. El petit vell gairebé calb baixava amb inseguretats per les escales. Hauria sigut molt co- vard si hagués fugit. Un barnús blau, unes espadenyes blanques, i el Dídac també va entreveure una petita samarreta interior, la dels avis. El vell, davallant per les escales, va veure el Dídac i va somriure, però estava decidit a apropar-s'hi. Uns cabells pentinats amb poca traça descobrint-se darrere el cap. Tenia un somriure paternal, i quan va tenir el Dídac a un pam, el va agafar per l'espatlla. Tothom el tustava. Així és que aquest és

el desgraciat que m'ha despertat mentre dormia. ¿Que us he molestat? No, de fet em pensava que estava somniant, i que el somni era una pel·lícula porno. Ho dic pels crits de plaer. Mira que te l'has ben cardada. Aquella confiança sobtada li va tallar l'alè durant un segon. Va somriure com un nen poc parlador que li demanen de xerrar una hora seguida. Va mirar a terra i després al mirall. Bonica estampa. Un jove rampinat i desmanegat, i un avi pacient i tranquil, amb un te a la mà. La tassa tremolava. El vell assenyala amb el cap un niu de claus per tancar la porta que hi havia penjat a la paret. El Dídac havia patit tota l'estona per si hi entrava algú. Va sortir de l'edifici fent passes curtes. Es girà per mirar-lo, i s'adonà que el vell n'era el propietari, o si més no n'era l'únic habitant. Dels tres pisos, només hi havia llum al primer, el pis on el vell dormia fins que els crits de la noia l'havien destorbat. I els altres dos compartiments tenien unes finestres polsoses i rosegades per l'aire. No sabia com era que el vell podia estar tan relaxat amb aquell soroll. A poc a poc, el tast d'alcohol que té a la boca seca fa que el Dídac es repensi això d'anar a nedar al riu abans de marxar del barri. Però hi va decidit, potser poc motivat. La motivació sovint el deprimeix. L'obligació de fer alguna cosa té a veure, en certa manera, amb la motivació conscient de voler fer-la. ¿Com és que s'hi havia ficat sense roba? No tenia ganes de nedar. Se'n va adonar quan l'aigua li començava a mullar el cos. ¿Quina hora és? ¿Què hi faig, al riu? És hora d'anar a casa. Fotre el camp.

El Dídac sospira en un xamfrà de la carretera, a la

sortida del barri. Hi ha volgut anar tot sol. Abans de sortir de casa, ahir a la nit, s'acomiadà del pare, bo i fent-li un petó a la galta. Dormia com una soca. No el volia destorbar. Va treure una nota blanca i va dibuixar-hi una caricatura de son pare roncant i ell marxant per la porta com un lladre. I aquest matí tampoc no l'ha vist abans d'agafar les maletes. El pare ja se n'havia anat a treballar.

Se'n va caminant per les voreres d'un barri, que és seu, però que li comença a semblar feixuc. Fa fred, el sol ja surt, però tot i així li sembla que la cara de les cases no està ben definida. S'estira al mig del xamfrà i s'espera pacientment durant quinze minuts. Després es comença a posar nerviós, potsers massa, no té coratge d'acceptar que els seus amics hagin marxat sense ell. ¿Com ho podrien fer, això? Hi ha una veïna que treu les escombraries a tocar de les vuit del matí; despenjada i amb cara de dormilega, alça les bosses com pot i les llença. El Dídac hi ha distingit un cap de peix rosegat, o si més no pelat. Es grata els cabells i es retorça sense moure els peus. Els ulls li comencen a fer mal.

En passar quinze minuts, el Dídac no s'hauria pensat que el seus amics l'abandonaven a la seva sort. No s'hauria culpats per no voler acompanyar-los a recollir la caravana, i allò hauria estat només un primerenc sentiment de culpa. Culpar-los, enfurismar-se amb ells quan encara no sabia com va quedar la cosa. Tornà a casa i començà a trucar-los, un per un, i com que tots els mòbils tenien senyal, els xiulets de l'operador l'emprenyaven. Com més trucava més s'enfonsava en

la veritat que els amics n'hi estaven fent alguna, i es desesperà de mala manera, perquè només tenia ganes de fugir de casa. No pot ser que m'hagin deixat aquí, al capdavall sols ha passat mitja hora, potser només fan tard.

I llavors, la policia li va trucar. A un penya-segat. Sí, hi havien caigut totes les seves esperances.

Calia que els nois anessin amb compte. Però no ho van fer. O potser sí que ho van fer, però ja era massa tard. Quan la cara del Pau va tallar-se com una fulla per culpa d'un vidre, el Vicent va recordar que havia d'anar més lent amb un vehicle tan gran. I quan el Josep va veure com una roca rebentava la cara del Vicent, recordà que la vida dins una cosa que es mou per la carretera es convertia en una cosa volàtil que no podia controlar ningú. Podia controlar el cinturó, la música, la finestra. Però no va controlar el revolt i els tres van caure pel penya-segat. Fins i tot quan estaven a punt d'estavellar-se contra el terra, van recordar la seguretat que havien perdut feia tot just cinc segons. Tres amics, per la carretera, ha arribat l'alba, comences a notar un matí fred a la pell, t'entra gana i es barreja amb la son incipient d'una nit desvetllada. La darrera nit en què no els ha importat gaire el temps que fugia, el darrer cop que s'han amoïnat per les coses que han deixat de fer. Han passat més coses en aquests instants, el Pau ha perdut el control del vehicle i han caigut. Era una carretera xopa, i això no els havia advertit que havien de frenar. Era la darrera vegada que visitaven el barri, per recollir el Dídac, que vés a saber on era, i això tampoc

no els havia advertit que havien de frenar. Potser quan veus que el sol s'alça a través de les muntanyes penses en tots els forats que hi ha sota les pedres, lluny d'un cotxe nou, net i que fa bona olor, però que cau estrepitosament per un penya-segat, a una velocitat que realment no importa, perquè vas tan ràpid que no tens temps de pensar-hi.

La desesperació ha picat a la porta i el Dídac no se n'ha pogut estar. Ha plorat assegut a la tassa del vàter, s'ha colpejat el cap amb la mà dreta, mentre cridava i es deixava caure per les rajoles fredes del bany, amb una llum tènue i petita. Els miralls li han retornat la mirada d'un amic orfe, d'una penyora eternament desficiosa per cada moment de plaer que ha de passar.

Boques tortes de gent plorant que miren taüts buits. Sembla una puta broma. I quan va pensar això, plorà encara més, sí, per haver pensat com un nen de quinze anys et mereixes una altra llàgrima. Allò era la darrera trucada, el darrer avís als inquilins de la vida compartida, un intent fosc d'entendre els amics i les relacions que ens porten a estimar algú fins a deixar d'estimar-nos a nosaltres mateixos. I això era el que li estava passant al Dídac. Que s'estava buidant tant que a dins seu ja no quedava espai per a res més que no fos la llàstima, les ganes de morir. ¿Cap manera era perfecta? Unes venes tallades amb un ganivet ben esmolat, la banyera calenta, un tret inequívoc al cap que entra per la gola, encendre el gas de casa i tancar totes les sortides i quedar-te al mig del no-res, ensumar el final. Fins i tot caure al buit.

¿Per què era viu? La mort com a casualitat i la vida com a condemna. Al Dídac li havia anat d'un pèl. Tot-hom sabia el cas d'algú que havia estat a punt de morir, però a ell la mort li va tocar quan més egoista havia sigut, quan més estúpid havia resultat per als seus amics. Havien caigut pel penya-segat, càgum en la mare que els va parir.

Com era que l'enterrament havia estat tan lleu, tan poca cosa, no s'ho podia explicar ningú. Havien col·locat els tres taüts al llarg d'una església de quatre columnes. Tres morts i un mort vivent que s'ho mirava tot des de la primera fila. Atònit, ridícul entre familiars de sang. Entre ell i els cossos dels seus amics no hi havia ja cap relació de parentiu més enllà de records embriacs pel temps i l'enyorança. Ara que hi pensava, no volia preguntar si hi havien posat els cossos dels seus amics. No volia recordar que feia tot just quinze minuts, quan havia arribat a l'església tot sol, sense el seu pare, perquè acabava de sortir de la fàbrica i abans s'havia de dutxar, havia entrat d'amagat a la sagristia, i havia obert un pèl els taüts. Només hi havia unes fotos precioses, tots tres amb unes cares esplèndides i somrients. ¿On són els cossos? El bisbe el va consolar. I un policia li digué que els cossos no havien quedat reconeixibles, i per això les famílies havien decidit de cremar-los, i també fer un enterrament per allò del comiat públic. Òbviament, també li va dir que fotés el camp d'allà.

L'enterrament més trist de tot el barri. És clar que hi van venir diaris i televisions i ràdios de tot el país. El Dídac es va fa fixar que alguns dels càmeres fumaven al

costat de les furgonetes, i feien aquella cara de feina mal pagada però ben acceptada, de bon grat assumida, i a les nits renegada i condemnada. La mort com a utilitat. El fred com a sintetitzador de les pells mortes. No sabia que faria tant de fred al tanatori, on va poder veure per darrera vegada les tombes dels seus amics. ¿Primer la cerimònia a l'església i després al tanatori? M'estic tornant boig. Tots tres més morts que el vinil. No volia obrir els taüts una altra vegada. Potser era millor així. ¿Com els recordava? Sense sang, suposo, i vius, i de segur que durant la seva mort en va rajar molta. La del Josep seria blava, perquè sempre l'havia trobat un paio tranquil. Baixet, de panxa rodona, i amb unes petites ulleres que li tapaven uns ulls encara més petits, sempre era una bona estufa quan corrien vents i veles del nord i bufava el xaloc. El Pau era de bon mirar. Collons si n'era. Al funeral van venir moltes noies, i el Dídac podia jurar que tres l'havien cardat. Més ben dit, el Pau se les havia cardades. Cardaria com una fera, el paio. Molt fort, alt, amb els cabells llargs però, sorprenentment, mai despentinats, esfilagarsats o simplement bruts. Ans al contrari, tota una nitidesa d'imatge en un paio que feia pinta de formal. I el Vicent, molt alt també però tan blanc i tan prim que semblava que acabés de sortir d'un camp de concentració. No és de bon gust dir això, va pensar el Dídac, i encara menys ara que hi ha aquí la seva tomba, però era molt poc atractiu. No tenia ni cul, ni pectorals, ni coll, ni una cara bonica, només tenia ossos que se li marcaven per tot arreu. Ara bé, com endrapava. Podia menjar més

que qualsevol dels tres, i tot i així el veies allà tan cofoi. Després del funeral, la mare del Vicent va voler acostar-se al Dídac per parlar-hi. Agafant-lo pel braç, es va treure les ulleres de sol per mirar-lo amb els ulls oberts. Ell va fer el mateix. Vull que sàpigues que el meu fill et tenia molta estima. I que sempre parlava bé de tu i de tots els teus amics. I la dona, què hi farem, no se'n va poder estar i va començar a plorar. El Vicent no tenia gaires raons per malparlar dels seus amics, ni tampoc del Dídac, però li havia sorprès que sa mare li confessés això com si fos una cosa de la qual cal avergonyir-se. La manera com l'havia agafat. Pensava que li preguntaria per l'homosexualitat del Vicent. No és que en tinguessin cap prova, però sempre hi havia la broma entre els amics, la sospita, perquè no se li coneixia cap amant ni senyoreta que el perseguís ni cap neuròtica que el rastregés amb cotxe i l'atraqués una nit, en un dels nostres carrers deserts. El barri s'estava convertint en una partida d'escacs, i tots els peons sabien fer anar la navalla. Per això, quan va haver de llançar terra als taüts dels amics, en va llançar una mica més a la tomba del Vicent. També era l'amic que tenia menys personalitat, de menys caràcter. Li costava de treure la mala hòstia, necessària sovint quan has d'afrontar les errades dels altres. De fet, el Vicent i ell es disputarien el títol de l'amic més calçasses. És evident que el Pau no podia optar al premi, i el Josep potser sí que se'l mereixia, però tenia un mètode que anul·lava qualsevol possibilitat de menció en la gala final: les seves excuses et deixaven desarmat. No sabien si era perquè havia treballat

de comercial en una empresa piramidal del centre, però et deixava sense arguments valents tant sí com no. ¿Com vols que sortim demà? Tinc examen. Si no fem una cervesa, ¿no passa res, oi? ¿Que no pots entendre que la meua vida laboral és molt important? Perquè jo no dubtaria mai de la teua amistat, Dídac, ni tan sols per un dia. Jo sé que encara que no fem una cervesa, sempre hi ets. El Dídac només esperava que ho continués pensant ara que era mort. Però no creia en la vida eterna, i ara que els seus amics se n'havien anat, no sabia ben bé on encabir-los. ¿En un cercle vital on no tenen forma corpòria però hi són? ¿Hi són d'alguna manera? S'estimava més pensar que havien desaparegut; s'havien esvaït com el fum. I això sense comptar que no l'assetgessin en somnis dient que el Dídac era un traïdor, que també havia de ser mort, que quina putada l'infern, hi fa una calor de mala puta, que quina sort que té el Dídac perquè se n'anirà al sud amb el seu pare com si fos una pel·lícula d'aquelles en què el protagonista es refugia en les muntanyes. Sí, això mateix, però sense neu i amb secans. ¿I per què te n'hi vas? Crec que m'anirà bé treballar el camp, i descansar del barri, sortir de l'ambient. Però si l'ambient aquí és de puta mare. Mira, tinc al costat un violador de nenes que el decapiten cada tres hores. ¿I què us fan? ¿Com us castiguen? Però els amics ja se n'han anat quan es desperta.

I quan la noia de pell bruna el va reconèixer, li va servir la copa amb més glaçons, perquè no volia que ofegué les penes en un got tan gran, perquè hi havia

molt d'espai per ofegar-hi qualsevol cosa, fins i tot la impaciència amb què algú es pot vestir després de deixar que algú altre el penetri amb gosadia. I el Dídac, que se la mirava de la taula estant, vestit amb una jaqueta que li obria les espatlles de mala manera, les feia semblar més amples del que eren realment, va pensar, fins que rebenti, i va beure un glop llarg i després en va beure un altre. Sense cap mena d'ordre, va demanar tota mena de begudes i de còctels. La noia manejava les begudes i les feia anar amb destresa, potser amb tanta cura com quan et demanen una cervesa per a un alcohòlic, que en tries una de ben forta. I s'adonà que la sensació de morbositat que tenia al cos quan el va veure per primer cop no tenia res a veure amb el respecte que l'alcohol li produïa ara. Beure des de la buidor de l'estómac. Ara demanava un whisky ben fort, i després un còctel de fruites combinades amb vodka, una mescla de sucre i graus que l'animaren sense moure's de la cadira. En el tocadiscos va trobar una de les seves cançons favorites. I la va posar. Va ballar sense perdre de vista la cambrera, que el mirava amb por. ¿I si quan surti del local em persegueix? És clar que l'he de perseguir, li he de demanar un respecte, i també alguna explicació pel que em va fer. No em pots cardar i després fotre el camp. ¿Saps aquella mena de cançons que van pujant d'intensitat? Un grup inexpert que miri de tocar una d'aquestes cançons fracassarà si el cantant no pot suportar l'entrada de les guitarres i les anades del baix acompanyat per la bateria. La cambrera, que ara ja s'havia convertit en víctima, es posava nerviosa darrere

la barra. El Dídac ballava tot sol en un bar mig il·luminat de vermell. A sota de la jaqueta, que havia deixat a la cadira de la seva taula, hi duia una camisa negra del pare, i començà a suar perquè hi havia un focus que li enfocava directe el cap. Va encendre's una cigarreta i va treure el fum cap al llum vermell, que el va rebotre com un ocell boig. I si sortia la cambrera i es trobava amb el Dídac, ¿se'n penediria del moment en què la va penetrar, però acceptaria que de vegades en fas i de vegades te'n fan? ¿I acceptaria què? ¿Una hòstia? ¿Un sermó? Aquell noi que ballava borratxo al mig d'un bar desert no tenia res a veure amb el noi que l'havia penetrada abans que les festes morissin. Avui no porta el pintallavis vermell, va pensar el Dídac. I no pensava, com va pensar en la festa, que aquell paio era interessant perquè bevia amb timidesa un got enorme, com si tingués respecte i admiració per tot aquell líquid que li entraria al cos. Però la primera vegada que el va veure, ella en va beure una mica, sense deixar de mirar-lo als ulls. Ell no era innocent, i sabia que si una noia li parlava a cau d'orella, malgrat la música forta, volia dir que hi havia alguna cosa més. I ella, que no era cabuda ni res d'això, entén aquesta mena de jocs sexuals: jo cerco el que tu cerques i tots dos cerquem la mateixa cosa per vies diferents. Però les vies van confluïr. Una nit, dues nits, i allò no havia passat de quatre paraules a cau d'orella, uns llavis pintats a tocar d'unes galtes calentes, uns glops de vi o de whisky, a vegades ella no sabia què coi portava el got. No tenia gust de res, però et feia venir una merda de cal déu. ¿Els glaçons petits

eren advertiments? S'havia begut tots els combinats que ella li havia servit al bar d'un glop. Era difícil, però el paio encara s'estava dret.

Ella s'havia preparat com si fos una guerra: no en tornaria viva. Una dutxa freda refermava els pits i tonificava la pell bruna. Cosa que, evidentment, no necessitava. Tenia la pell més fina que la pluja d'estiu, tota marronosa i ben definida, se la coneixia fil per randa. Només tenia uns clotets de pell blanca a les aixelles, que li feia vergonya ensenyar. Una vegada va tenir un xicot que li llepava els clotets. Sempre ho va considerar estúpid, això. Mentre hi va festejar, li va semblar una cosa graciosa, però després que tots dos ho deixessin córrer, es mirava les aixelles i se sentia insegura, com si el tast de la boca d'ell s'hagués enganxat a l'olor d'ella. Ja no eren clotets, eren taques fastigoses d'un blanc corrupte, en una pell tan bruna que feia tremolar la dolçor de les magranes. Pintura, vestit, tacons, calces, perfum, arracades, tot de coses per encisar aquell noi. ¿Què era? Deien que seria polític, que tenia molta facilitat a l'hora de parlar amb la gent, que convencia. Es dedicava a la fotografia. En aquest punt, el Dídac l'hauria tallada de cop. No m'hi dedico, nena. Ara ningú no es dedica al que vol. Jo simplement he entès que en aquest món de merda has de perdre tres parts de la vida en una cosa que odies i que alhora t'alimenta. Això és el bé i el mal més primitiu. El cas, continua ella, és que fa fotografies en el seu temps lliure. El concepte, reina, de temps lliure és tan estúpid que no té gaire sentit que en parlem, ¿per què no fem una copa? No, una altra copa no,

ara tanquem el local. Amb tan poca gràcia l'hi va dir que va deixar de ballar però no de somriure. Va anar a la taula sense parar esment a l'aigua dels glaçons, que s'havien desfet al fons del got. Després va posar-se la jaqueta i va anar cap a la barra. ¿Com ho tenim, això? Volia saber si les begudes li havien sortit massa cares. Descobrir si fer la broma de perseguir la cambrera que t'estimes li havia sortit massa cara. Tant li feia la quantitat de diners que havia de pagar, però fixeu-vos en una cosa. Li va dir una xifra que no podia pagar tot d'una amb un bitllet. Així és que va treure dos bitllets blaus i els posà a la barra amb un cop de mà molt fort. La cambrera gairebé es va ofendre, però no deixava de mirar-lo als ulls amb rancúnia. A la pupilla un cartell: ¿què collons fas aquí, fill de puta? ¿Que no ho veus, que estàs fent el ridícul? ¿Que no ho veus, que només va ser un clau, que anava borratxa, que només volia cardar amb tu? Dos bitllets blaus i tres unitats més. Va treure tres monedes de la cartera. I les posà verticalment a la barra, i apartant-se'n una mica i doblegant l'esquena, va bufar com si fos un pastís d'aniversari i les monedes van rodolar per la barra en moltes direccions, en especial dues monedes que van lliscar prou per caure sota la barra, i la cambrera, que amb això ja en tingué prou, va cridar: «FELIP! VINE! HÒSTIA, VINE RÀPID!». Ella s'espantà de la urgència de les seves pròpies paraules i de seguida se'n va penedir, perquè va veure que el Dídac també ho estava, d'espantat, i de la porta privada del bar en va sortir un malparit de més de dos metres amb tatuatges als braços, que li atonyinà la

cara abans que el Dídac pogués dir paraula. Ni una ni mitja. Quan va caure a terra per culpa del cop i va notar la sang dins la boca, va pensar tres coses. Primera, el nom de Felip per a un propietari de bar és adient. Segona, aquell paio no era el propietari, només feia fora els borratxos a cops de puny. Tercera, al cap i a la fi havia vingut al bar per demanar el número de la noia, i no perdia res si ho intentava per darrer cop. Llavors ella va començar a dir que l'havia assetjada durant dies i dies. No és veritat, va dir el Dídac, i va rebre un altre cop de puny a la boca, i aquest sí que el va notar dintre l'estómac. Les copes pujaven i baixaven per tobogans que portaven al nas del Dídac, i no tenia cap mena d'intenció d'obrir les portes abans d'hora. M'està mirant tota la nit, està obsessionat amb mi. El Dídac ja no es va poder defensar més. El paio el va engrapar i se'l va pujar a l'espatlla, com un nen d'escola que el porten a dormir. Ets una puta, ets una puta, no parava de dir el Dídac, amb el vertigen per ser a dalt de tot camí de la sortida. Semblava que aquell paio fes això cada nit. No vols cardar amb mi, no vols parlar amb mi. ¿Què coi volies quan vas venir a escalfar-me la verga, eh, puta? Tres vegades va dir puta i tres vegades va estomacar-lo quan el va llançar a terra. S'adonà que no l'havien deixat a la porta del bar, sinó que l'havien conduït fins al carreró del darrere, per deixar-lo amb els poals de la merda. Sort havia tingut del darrer cop de puny a l'estómac, perquè va regirar-se tant que quan va vomitar no es va ofegar amb el seu propi vòmit i el va treure calent per la boca, i uns filets també pel nas que el van

fer banyar-se en un fàstic tan gran com les seves ganes de dormir. Estava ballant i de sobte la tia apaga la música, miro de fer una gràcia a l'hora de pagar, i aquest paio em treu a hòsties del bar mentre ELLA s'està dreta de braços plegats rere la barra. No s'ha mogut. S'ha inventat aquelles mentides, que si l'estava seguint i tota la pesca, per després deixar-me amb la meva indiferència, que és la seva, però que ara en mi fa pudor de vòmit calent. No es volia veure en un mirall, perquè devia fer una pinta horrible, però no se'n va poder estar quan va arribar al seu portal. Tot i que era nit tancada, el vidre no mentia. Tenia el nas inflat, gairebé vermell, i ple de sang seca. Les celles despentinades i una parpella blava. Suat, despentinat, la camisa oberta oferia el camí de les restes del vòmit que duia damunt, i per això encara feia olor de l'estómac líquid que feia tot just cinc minuts havia tret per la boca. La jaqueta tacada d'aquella nit, marques de mans, no pas de la noia, és clar. I els pantalons semblaven molt bruts i gastats al costat d'aquella pell feta malbé en general. El camí del bar fins a casa havia sigut ràpid. Una anestèsia necessària. De vegades s'obligava a desconnectar el cervell. S'havia de qüestionar tot el que li passava. La mort dels amics, les hòsties a l'estómac, però també cap a on anava tot això. És a dir, ¿per què li rajava sang del nas? De vegades, quan mirava una pel·lícula de mafiosos, li agradava pensar que totes les morts i tota la sang que hi sortien tenien una part de raó, es feien per alguna cosa. ¿Hi havia cap raó per què li ragés la sang del nas? ¿Es podria justificar la seva mort?

Com era que volia disparar alguna cosa, es preguntava. Li havia pujat al cap. ¿Has provat mai de passejar pels carrers adormits de la teva ciutat? No ho crec, va dir-se. S'enfilà, amb la boca plena de sang, per una costera de llambordins molls per la pluja. I l'embriaguesa li va fer veure aquella costera com una muntanya del nord, d'un fred profund. Va caure i va deixondir-se per terra entre rialles. Sense cordes i sense subjecció, va començar a reptar, com un cargol ràpid, i va empassar-se tota la sang que encara li quedava i que li regalimava per la punta del nas. Va imaginar que se sentiria menys miserable si, en comptes de moure la llengua per llepar-se la sang, la movia per fer tremolar de plaer aquella noia. Sols amb la punteta amunt i avall. L'altra sang, la que li havia baixat per la barbeta, s'havia assecat a poc a poc, i quan es va veure plorar en el mirall d'un dels comerços baixos va riure de la seva cara. Fots pena.

Havia perdut de vista el lloc on havia nascut. Estirat als carrers on morien les arrels de la família que el va veure néixer. Se sentia així. Ras i curt. Un capoll despullat, sense embolcall. Ni s'adonà del cotxe de policia que havia entrat al carreró. Cases baixes, ja ho sé, finestres petites i veïnes poc avesades a l'enrenou. Les festes del barri no es feien als carrers vells. ¿Per què no? ¿Quina puta gràcia tenia somriure a una noia sense veure una catedral de fons? Havia cridat tant que algun veí gamarús havia trucat a la policia. No ho sabia. Li feia la sensació que no sabia ben bé res.

Un desgraciat. Si no ho era, se'n sentia. I si no se'n sentia, ho feia veure. Li agradaria ser mort per dema-

nar perdó als amics, als camarades, als inconfessables. Sense el comiat, com un tall en negre, com una pel·lícula que s'ha penjat quan el director enfocava els actors principals.

El policia, amic del seu pare, el va veure a terra i va dir al seu company que s'esperés al cotxe, que volia parlar amb el Dídac. El va veure begut, quina castanya, i li va agafar la mà. El policia també havia anat al funeral, i havia vist aquell paio destrossat i fet un pal de merda a punt de caure. Tot i així, anava vestit amb l'americana i la camisa del dia del funeral. Feia una olor molt forta, però no li feia la sensació que no s'hagués mudat durant tots aquests dies. Tan plorós que l'havia vist a l'enterrament, era difícil d'imaginar que el fill del Xavier pogués fer pitjor pinta. Però sí que en feia, sí. S'havia pentinat abans de sortir de casa. Eren les quatre tocadés, trobar un bar obert a aquestes hores és impossible, va pensar el policia. És dimarts. ¿Què t'ha passat, fill meu? Li van contar que el Dídac hauria d'haver anat en la furgoneta que va caure pel penya-segat i que ningú no sabia per què se n'havia salvat. Aquella carretera s'hauria d'haver asfaltat feia molt de temps.

Va obrir la porta de casa fent molt de soroll sense voler. ¿Per què collons havia parat el pare la taula allà al mig? Va caure sense gràcia, i l'hòstia que va haver de suportar al cap va ser tan gran que li va fer mandra acceptar-la, i simplement plorà fins que el pare es despertà. O potser ja era despert, perquè quan va aclarir-se els ulls el va veure vestit i molt conscient. No feia la pinta que feia el pare quan dormia. L'havia estat esperant tota

la nit. El va abraçar i tot i que el Dídac feia esforços per no tacar-lo de vòmit, de suor o de sang, al pare li era ben bé igual tot això. El va portar al bany, i li va dir que es despullés. I el va ficar a la dutxa. Surt freda. Ja ho sé, t'anirà bé. I va fer petits crits de sorpresa per l'aigua freda als llocs més sensibles. I a poc a poc s'hi va anar acostumant. ¿Ara què? Ara dorm, fill. Mentre s'eixugava amb la tovallola calenta, va entendre com era que alguns es dutxaven sempre amb aigua gelada. El Dídac va sortir amb una sensació de plenitud. Però era fictícia. Quan es posà la roba vella que feia servir de pijama, se sentí com si les cames haguessin dormit dos anys.

Enderrocaren el Dídac, l'enfonsaren, l'espremen, fins a fer-ne un suc diluït. Si el deixaves surant en el got, veies com se'n separaven les parts. La part líquida va quedar al final de tot, i surava el cos desfet. No ens hi podríem referir pel nom de sòlid. El cos del Dídac era com una escuma mal escopida, mal col·locada. Això és el que veia en el got de suc que el pare li havia preparat per empassar-se les pastilles. Una pastilla groga i una altra de vermella. Realitat i merda. Només havia de triar. Eren somnífers. La mare en prenia també, en la darrera etapa de la malaltia. ¿El Dídac la va conèixer, aquesta etapa? No, però la podies veure en cada exhilació del pare, en cada cara ensopida que feia després de dinar, quan no podia compartir amb ningú el cafè perquè al fill li agradava el te, o potser cada vegada que estirava un braç al llit i es recordava que, és clar, no hi havia caigut, estic sol, és cert. Allà la podies veure, aquella etapa. Encara hi era.

Quan dormia enrabiad, i això va ser els dies posteriors a la mort dels seus amics, el Dídac es despertava amb la boca adolorida. Li feia mal quan mossegava, i fins que no van passar un parell de dies, patia totes les hores restants per les quatre o cinc en què aconseguia dormir. Pel que es veia, es mossegava el paladar amb molta força. Era com si algun somni el neguitegés tant que l'obligés a posar-se en posició d'atac. Un gos que vol engrapar una pilota en l'aire, però li deixen un filet de joguina i el mossega tan fort que no el solta, tot pensant que és de veritat. Li feia por pensar que serrava les dents quan dormia i que fins i tot podia trencar un pal de fusta de cal metge. Així, obria la boca massa sovint, com robant aire de la cambra, i es tocava els pòmuls per fer-hi un massatge amb els dits. Havia notat que, d'ençà la mort dels amics, li costava més fer-ho tot. O dit d'una altra manera, patia més, sentia més dolor en un sentit físic. El pols se li va començar a accelerar. Una nit, abans d'adormir-se, va tenir una punxada a l'estómac i no va poder tancar els ulls del tot. L'instant en què t'adones que t'adorms, que dura tres o quatre segons, va notar perfectament com el cor li demanava més potència i bombava més sang. ¿Qui ha pagat l'entrada d'aquesta festa d'endorfines mortes que passen per la sang nerviosa d'insomni? És curiós com, de vegades, les millors situacions per fer el que hom vol es converteixen en reflexos de la nostra voluntat macabra: el que jo vull s'ha complert, ja tinc el que volia, sense valorar-ne les conseqüències, patint per les causes que ens han portat a aquest fet. Com que

el Dídac sí que les valorava, s'adonava de la magnitud de la putada. Ara tenia l'excusa per fer el que s'ha de fer per recuperar-se de tot. ¿Què és dormir bé? Dormir durant quinze hores, de vegades amb ansiolítics, de vegades amb barbitúrics, que no sabia quin cony de pastilles eren, però se les prenia amb suc de taronja. Com més dormia, més mal li feia la boca. I això era un problema, perquè mirava de dormir cada vegada més, i menjava cada vegada pitjor. En tot aquell temps, el pare no va dir res ni va posar cap inconvenient al fet que el Dídac no fotés res en una setmana, enclaustrat a la seva habitació. I la veritat és que no tancava mai la porta, però tampoc no feia res. S'estava allà. El pare es preguntava, què faig. No foto res, aquí. Així és que li va donar una treva. I quan s'acabà la treva, tenia l'arma descarregada i bruta. I mentre la netejava i preparava el casc de batalla, per al pare van passar molts anys fins que, al final, va allistar-se a l'exèrcit de salvació i entrà a l'habitació per parlar amb son fill. El fill que la dona havia tret del ventre per ben parir-lo, més alt que son pare i, en alguns casos, molt més intel·ligent, amb la sang més freda, no tan assenyat quan no calia ser-ho, i amb una facilitat de paraula que el pare, en el fons de la seva tàctica militar escomesa, envejava com un soldat ras enveja un mutilat que pren el permís per visitar la xicota del poble. Enveja el ramell de flors que l'oficial segon li porta cada matí, i que el sergent, content i jocós, fica en una gerra d'aigua i la posa damunt una taula atapeïda d'operacions militars per explorar, i també per esmunyir-se. Tots dos per la mateixa raó:

facilitat de paraula, que en la joventut volia dir facilitat de manipulació. Es quedava fet un pàmfil en la bellesa quan veia que el seu fill feia somriure les noies del forn amb una gracieta simple, adient, i que el pare hauria estat incapaç d'imaginar mai, ni tan sols en els seus monòlegs inventats que assajava quan no hi havia ningú a casa. Un monòleg on hi havia un mur de maó, com als grans clubs de comèdia de Nova York. Primer pas de batalla. L'esquadró ha arribat a la primera base enemiga. Pica a la porta. Espera el senyal. ¿Què? El soldat ras s'alça el casc. Malgrat haver-lo preparat durant setmanes, no li encaixa prou bé al cap i li penja una mica de l'ull. Això el fa dubtar i tartamudeja quan enfila la resposta vers l'enemic. ¿Que puc passar? Sí. I llavors va veure com emergia l'adversari en la foscor, envoltat d'un escamot de llençols grocs. Primera missió: netejar la fastigosa base militar que els rivals, malalts i conscients de la seva inferioritat física, havien creat.

Gairebé han perdut la guerra. Han cremat l'imperi en quatre dies, i els petits homenets que corren desesperats pel carrer de la governació s'agermanen al càntic de les banderes mentre el cap de l'operació truca a la central per fer marxa enrere amb el procés. No hi trobem el moment adequat. El pare del Dídac s'asseu al sofà i, com si el seu fill no hi fos, treu la cigarreta de la butxaca i comença a fumar. Encén la punta de la cigarreta del seu fill, que també amaga cigarretes sota el coixí i sota les flassades dels calaixos grans. Potser et vindrà bé anar a Elx, amb el teu padrí. He estat parlant amb

ell, i ara que es jubilarà, creu que serà una bona època perquè hi vagis. Ja saps de què parlo, terra, bon vi, bones companyies, gent senzilla. Podries desconnectar de tot això. No sóc un endoll, diu el Dídac. I s'empassa el fum. Sóc aquí de cap a peus encara que no vulgui. Encara que m'hi esforci, sóc aquí, papa. Només tens un temps afegit, un marge més, i tots aquests marges fugiran, algun dia, quan siguis vell i visitis la meva tomba. No parlis d'això, papa.

Escolta, quan siguis vell i visitis la meva tomba, recordaràs que tots aquests marges formen part de la teva vida com els maons de la xemeneia del teu padrí formen la boca de la casa. Fins aquí el discurs de pare. ¿Recordes la casa del padrí? ¿Recordes l'entrada, amb el menjador a l'esquerra i l'habitació a la dreta? El padrí deia que havia de dormir a prop de la porta, per si hi entrava algú. ¿Recordes la gran cuina? ¿Recordes tan sols com s'hi estava de bé, allà? Fill, el teu padrí va aconseguir el que jo no vaig poder mai. Tenir una família. Jo també en tinc una, tens raó, però ells es vesteixen bé per dinar el diumenge. Fan arròs, i entre la primera vegada que furguen el plat amb la forquilla fins que apuren el culet de la copa de vi que, assedegats, han guardat per empassar-se'l amb l'últim mos del dinar, hi ha un espai de temps que, d'ençà que va morir la teva mare, aquesta casa no ha tornat a conèixer. ¿Vols una llista estúpida de totes les coses que hi podràs fer? Has de conèixer la família, noi, els has de tractar. El padrí vol fer-te treballar, tindràs feina per a un any, o si vols per a més. Però no pots quedar-te aquí, banyant-te

en la teva misèria. Em recordes tant a mi. ¿Pels ulls blaus? No, per l'autocomplaença.

El Dídac no sabia gairebé res, i quan el seu pare se'n va anar a la fàbrica, va pensar a vomitar la pastilla. No volia adormir-se, però just quan volia ficar-se els dits a la boca, s'adonà que ja somiava. Eren en un bar. Hi havia una cambrera rossa molt guapa. Tenia entrades per a un combat de boxa que celebraven en aquell mateix bar, i preguntava si en volia. No en volem, gràcies, digué el Pau, i el saludà des de l'altra banda de la barra. La primera reacció del Dídac fou soporífera i inútil, no podia fer res per moure's i anar a abraçar el Pau, que alçava les celles amb un mig somriure juganer. De sobte, l'engrapà el Josep per l'esquena i el Vicent li torçà els genolls amb la punta de les sabates. Anem a la sala del billar. Porta'ns unes cerveses. Se n'anaren i el Dídac es quedà sol. Hi havia unes ampolles d'alcohol buides, i el bar es començà a omplir de mala manera, s'acaparà, però aconseguí apropar-se al cambrer per dir-li que volia una gerra de cervesa. Massa diners costen les cerveses si no dus un ral a la cartera. I el Dídac recordà que, abans de despertar-se, el cambrer s'empenyà molt i sortí corrents per perseguir-lo. I li digué, vés a casa, troba els diners i si no els tens, te'n farem una de grossa. Marxà a casa, i l'àvia no duia la cartera perquè li havia caigut a la brossa de la perruqueria. Amb prou feines es notava que anava pentinada. I llavors el paio del bar amb una pistola que treia foc en comptes de bales començà a escriure a terra, amb lletres ben grosses, PAPA T'ESTIMEM, amb una perfecta calligrafia.

El Dídac volgué acompanyar aquell moment encenent una espelma i posant-la a l'ampit de la finestra, on el paio del foc podia veure-la. Ara fumava un cigar, i mossegava amb fàstic. Suava pel coll i duia una camisa blanca tota xopa per la suor i la força de portar un dipòsit de benzina a l'esquena. ARA SÍ QUE N'HAS FETA UNA DE GROSSA. MALPARIT! Per si no en tenia prou, el somni seguia.

El Pau va obrir la cartera i va veure els mil dòlars (ell en deia així) que duia. No n'havia tingut tants en sa vida, que era curta, de poc més de vint-i-quatre anys. Va allargar el gruix de bitllets a l'encarregat del concessionari. Un paio alt, pentinat amb la clenxa rec-ta, dues cadenes d'or que li penjaven del canell i un cendrer ple de burilles. Olor de burilles foses que li va sortir de la boca. Fàstic. Els va donar la clau de la cara-vana i tots quatre, l'encarregat, el Pau, el Vicent i el Josep, hi van entrar. Dos seients a la part davantera. Conductor i torracollons. Una taula gran. Cuina, fri-gorífic, dutxa, i cap al fons hi havia quatre llits perfec-tament endreçats i nets. ¿Has vist els llits?, va pensar el Pau. Ja hi pots pujar de peus: no els tornaràs a veure així quan tornem. I tenia raó. Al mig de tot això, hi havia un petit espai indefinit on, segons el paio de les burilles, no es podien estar gaire estona. Aquest espai és només de trànsit, quan rodi la roda, vull dir, quan con-duïu, us heu de comportar com si fos un cotxe normal. Quan aparqueu, és una altra cosa, però si no, és un cotxe. Tampoc no som imbècils. Això ho va pensar el Vicent, però sabia que algú incompliria aquesta regla.